

Test proporcionality

NA POSÚDENIE OPRÁVNENÉHO ZÁUJMU PREVÁDZKOVATEĽA

vypracovaný v súlade s čl. 6 ods. 1 písm. f) Nariadenia európskeho parlamentu a rady EÚ 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „nariadenie o ochrane údajov“) a v súlade s §13 ods. 1 písm. f) Zákona NR SR č. 18/2018 Z. z o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“).

Posúdenie oprávneného záujmu, ktorý spočíva v informovaní o činnosti, prezentácií a propagácií dobrých výsledkov občianskeho združenia (ďalej len „združenie“) je potrebné na uplatnenie právneho základu pri spracúvaní osobných údajov.

Informácie o prevádzkovateľovi informačných systémov

Oživené pamiatky Sv. Proroka Eliáša 117/1, 094 14 Sečovská Polianka, IČO: 56554851 (ďalej len “prevádzkovateľ“)

Názov informačného systému osobných údajov: Zverejňovanie údajov

Účel spracúvania osobných údajov: Prezentácia a propagácia združenia

ÚVOD

V rámci výkonu svojej záujmovej činnosti sa združenie zaoberá aj zverejňovaním údajov na účely prezentovania a propagovania svojich kvalít a výsledkov. Pri tom používa identifikačné údaje, obrazové a zvukové záznamy a iné osobné údaje dotknutých osôb.

Za súčasnej právnej úpravy je akékoľvek spracúvanie osobných údajov nutné podradiť pod niektorý z právnych základov uvedených v čl. 6 ods. 1 nariadenie o ochrane údajov.

Za účelom naplnenia podmienok pre použitie oprávneného záujmu ako právneho základu pri spracúvaní osobných údajov vypracoval podnikateľ tento test proporcionality, pričom pri jeho príprave zohľadnil okrem vyššie uvedených predpisov, aj tieto podporné dokumenty:

- a) Metodika Úradu na ochranu osobných údajov pre uplatňovanie oprávneného záujmu
- b) Analýza výsledkov subjektu
- c) Hodnotenie subjektu
- d) Stanovisko pracovnej skupiny WP29 k pojmu oprávneného záujmu

V súlade s metodikou združenie v rámci testu proporcionality zodpovedalo tieto otázky:

1. Aký je účel spracúvaných osobných údajov? Čo združenie spracúvaním osobných údajov sleduje a aký je jeho záujem?
2. Je záujem združenia na spracúvaní osobných údajov legitímny?
3. Je spracúvanie osobných údajov na základe oprávneného záujmu nevyhnutné? Nedá sa sledovaný cieľ dosiahnuť inak?
4. Mohla dotknutá osoba primerane očakávať, že k spracúvaniu jej osobných údajov môže dôjsť?
5. Splnilo si združenie voči dotknutej osobe informačnú povinnosť?
6. Aký je vplyv spracúvania osobných údajov na jednotlivca alebo celú spoločnosť?

I. IDENTIFIKÁCIA OPRÁVNENÉHO ZÁUJMU

1. Účel spracúvania osobných údajov

Vychádzajúc z Metodiky Úradu na ochranu osobných údajov, je nevyhnutné rozlišovať medzi účelom a oprávneným záujmom prevádzkovateľa.

Účelom spracúvania osobných údajov je prezentácia a propagácia združenia ako samostatného sčasti záujmového a sčasti obchodného subjektu.

2. Oprávnený záujem prevádzkovateľa

Oprávnený záujem je pojmom širším ako pojem účel spracúvania a zahŕňa vyšší cieľ, zmysel, resp. benefit plynúci zo spracúvania osobných údajov, a to pre prevádzkovateľa a/alebo pre tretiu stranu.

Primárnym oprávneným záujmom združenia je v informovaní o činnosti, skvalitňovaní služieb a propagácií dobrých výsledkov a realizáciu práva na slobodný výkon záujmovej činnosti, a to priamo, alebo prostredníctvom poskytovania platenej služby zahŕňajúcej spracúvanie dostupných informácií obsahujúcich osobné údaje fyzických osôb.

Sekundárnym oprávneným záujmom je oprávnený záujem užívateľov služieb združenia na získavaní informácií a na tom, aby sa mohli užívateľsky komfortným spôsobom oboznámiť s verejne dostupnými informáciami predovšetkým z dôvodov prevencie a ošetrenia právnych a finančných rizík v obchodnom styku, za účelom ochrany svojho majetku, alebo záujmov v obchodných vzťahoch, či zvyšovania transparentnosti svojho pôsobenia.

3. Legitímnosť záujmu sledovaného prevádzkovateľom

Podľa výkladu Úradu na ochranu osobných údajov oprávneným záujmom nemôže byť také spracúvanie osobných údajov, ktoré je neetické, nelegitímne alebo v rozpore s dobrými mravmi.

Prevádzkovateľ odvodzuje oprávnenosť svojho záujmu na spracúvaní osobných údajov predovšetkým z čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v ktorom sa uvádza, že „Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené“.

V zmysle čl. 26 ods. 2 Ústavy SR „Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu.“

Čl. 26 ods. 3 Ústavy SR ustanovuje, že „slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“

Právo na informácie vo svojich rozhodnutiach bližšie špecifikuje a rozvádza Ústavný súd SR. Napríklad v náleze PL. ÚS 16/1998 z 11.3.1999 uvádza: „Účelom práva na informácie je zaručiť šírenie informácií medzi ľuďmi. Vo vzťahu na prenos informácie sa zaručuje právo informáciu rozšíriť ako aj právo informáciu dostať“.

Zo stanoviska Pracovnej skupiny WP29 vyplýva, že právo na výkon svojho podnikania patrí medzi základné práva, ktorých realizácia môže byť legitímne sledovaná použitím právneho základu oprávneného záujmu pri spracúvaní osobných údajov.

So spracúvaním osobných údajov priamo ráta nariadenie o ochrane údajov v čl. 14. kde sa uvádza. Na to, aby sa dal oprávnený záujem považovať za legitímny, musí byť skutočný, daný a musí súvisieť s aktuálne vykonávanými aktivitami prevádzkovateľa alebo s takými, ktorých realizácia sa dá očakávať v blízkej budúcnosti.

V tomto ohľade je legitimita spracúvania daná skutočnosťou, že nakladanie s informáciami o činnosti je predmetom činnosti združenia od jeho zriadenia.

II. TEST NEVYHNUTNOSTI VYUŽITIA OPRÁVNEŇÉHO ZÁUJMU AKO PRÁVNEHO ZÁKLADU SPRACÚVANIA OSOBNÝCH ÚDAJOV

Nevyhnutné je také spracúvanie, keď sa účel spracúvania prevádzkovateľa nedá dosiahnuť iným, menej invazívnym spôsobom alebo také, kedy by sa tento účel dal dosiahnuť aj inak, avšak by si to vyžadovalo neúmerné úsilie.

Združenie usudzuje, že prezentovanie a propagovanie združenia by sa teoreticky dalo dosiahnuť aj iným spôsobom ako spôsobom spojeným so spracúvaním osobných údajov, avšak by si to vyžadovalo neúmerné úsilie zo strany záujemcov a o tieto informácie, ktorí sú cieľovou skupinou združenia, a pre ktorých je propagácia určená.

Pokiaľ ide o otázku, či by prevádzkovateľ vedel spracúvanie osobných údajov podradiť pod iný právny základ, jediným, ktorý by teoreticky prichádzal do úvahy, by bol súhlas podľa čl. 6 ods. 1 písm. a) nariadenia o ochrane údajov. V praxi však s ohľadom na objem informácií a v nich obsiahnutých osobných údajov, na absenciu kontaktných údajov fyzických osôb a na personálne, technické a organizačné požiadavky, ktoré by boli spojené so získavaním takýchto súhlasov, je použitie tohto právneho základu prakticky nerealizovateľné.

Pokiaľ by chcel zákazník či klient ako užívateľ služby sledovať zmeny pri určitých konkrétnych subjektoch, musel by pravidelne, ideálne denne, sledovať verejné registre a overovať, či o danom subjekte nepribudla nová informácia, čo je pre užívateľa náročné predovšetkým z časového hľadiska.

III. BALANČNÝ TEST

Nad oprávnenými záujmami združenia alebo tretej strany nesmú prevažovať záujmy alebo základné práva a slobody dotknutých fyzických osôb. Za účelom zistenia, či je oprávnený záujem združenia prevažujúcim prvkom oproti záujmom dotknutých osôb, vykonalo združenie balančný test, v rámci ktorého sa zameralo na posúdenie najmä nasledujúcich otázok:

1. Mohla dotknutá osoba primerane očakávať, že dôjde k spracúvaniu jej zverejnených osobných údajov?

Povinné zverejňovanie určitých osobných údajov ustanovuje zákon. Je výrazom záujmu štátu na transparentnosti a informovanosti verejnosti o podstatných skutočnostiach, ktoré môžu mať dopad na práva a právom chránené záujmy jednotlivcov alebo spoločnosti ako celku. U každej osoby, ktorá vstupuje do funkcie, začína podnikáť, prípadne sa stáva členom štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti, je prítomná nevyvrátiteľná domnienka, že sú jej známe všetky právne predpisy, ktoré sa jej týkajú.

Je teda nepochybné, že súhlasom s ustanovením do funkcie, resp. začatím podnikania akceptuje fakt, že dôjde k zverejneniu niektorých jej osobných údajov. Podľa názoru prevádzkovateľa rovnako môže dotknutá osoba očakávať, že tieto zverejnené informácie sa budú ďalej spracúvať.

2. Existuje medzi prevádzkovateľom a dotknutou osobou predchádzajúci vzťah?

Medzi prevádzkovateľom a dotknutou osobou nemusí existovať predchádzajúci vzťah. Táto skutočnosť však použitie oprávneného záujmu nevylučuje, nakoľko existenciou predchádzajúceho vzťahu čl. 47 Recitálu nariadenia o ochrane údajov výslovne nepodmieňuje použitie oprávneného záujmu. V zmysle Metodiky Úradu na ochranu osobných údajov je v takom prípade potrebné v rámci balančného testu zodpovedať ďalšie otázky.

3. Korešponduje pôvodný účel spracúvania s účelom spracúvania vymedzeným prevádzkovateľom a s jeho oprávneným záujmom?

Jedným z oprávnených záujmov prevádzkovateľa na spracúvaní osobných údajov je aj realizácia práva na informácie a záujem na transparentnosti prostredia kde pôsobí, čo je podľa názoru prevádzkovateľa plne v súlade s pôvodným účelom zverejnenia osobných údajov.

4. Aký je vplyv spracúvania osobných údajov na dotknuté osoby, na prevádzkovateľa a na spoločnosť?

Prevádzkovateľ pri posudzovaní vplyvu ním zamýšľaného spracúvania osobných údajov vychádza predovšetkým zo skutočnosti, že spracúvané osobné údaje dotknutých osôb už boli raz zverejnené. Ich právna ochrana bola týmto zverejnením značne oslabená. Prevádzkovateľ má za to, že ďalším spracúvaním osobných údajov o fyzickej osobe už nemôže viac zasiahnuť do jej práv, ako sa to stalo ich prvým zverejnením, od ktorého sa osobné údaje tejto fyzickej osobe stali známymi neurčitému počtu osôb.

Pracovná skupina WP29 rovnako považuje skutočnosť, že osobné údaje dotknutých osôb boli už zverejnené, za dôležitý faktor pri vykonávaní balančného testu.

Prevádzkovateľ nevykonáva nijaké operácie, ktorými by znevažujúcim alebo neprimeraným spôsobom nakladal so zverejnenými osobnými údajmi ani nijakým spôsobom neobťažuje dotknuté osoby v súvislosti so spracúvanými osobnými údajmi. Hoci zneužitie týchto osobných údajov tretími stranami sa nedá úplne vylúčiť, resp. eliminovať, prevádzkovateľ má za to, že tomuto riziku boli dotknuté osoby vystavené už prvým zverejnením ich osobných údajov a mohlo by k nemu dôjsť bez ohľadu na aktivitu prevádzkovateľa.

Na základe uvedeného má prevádzkovateľ za to, že prezentovanie a propagovanie nepredstavuje žiadny, resp. môže predstavovať len minimálny zásah do záujmov, základných práv a základných slobôd dotknutých osôb. Cieľom balančného testu nie je zabrániť akýmkoľvek zásahom do práv a slobôd dotknutých osôb – inými slovami, balančný test môže dopadnúť v prospech prevádzkovateľa aj za predpokladu, že sa istý dopad na dotknuté osoby zistí. Cieľom je zabrániť len neprimeranému dopadu na dotknuté osoby.

V kontexte testu proporcionality má význam aj určenie rozsahu spracúvaných osobných údajov, osobitne so zameraním sa na to, či sa spracúvajú citlivé osobné údaje zvláštnej kategórie, akými sú napr. údaje odhaľujúce rasový alebo etnický pôvod a pod. V podmienkach prevádzkovateľa k spracúvaniu takýchto osobných údajov nedochádza a spracúvané sú výlučne základné identifikačné a kontaktné údaje v prípade fyzickej osoby.

Na druhej strane, spracúvanie osobných údajov na základe oprávneného záujmu umožňuje prevádzkovateľovi zabezpečiť kontinuitu v prevádzkovaní svojej podnikateľskej činnosti a tým realizovať svoje právo na slobodný výkon povolania. Podľa stanoviska Pracovnej skupiny WP29 k oprávnenému záujmu je toto právo jedným z práv, ktorých výkon môže odôvodňovať oprávnený záujem na strane prevádzkovateľa, keďže ide o základné právo podľa čl. 16 Európskej Charty základných práv a slobôd. Spracúvanie informácií je pre prevádzkovateľa zdrojom zisku a v súvislosti s tým aj prostriedkom zvyšovania zamestnanosti.

Obchodný záujem môže za určitých okolností u prevádzkovateľa v teste proporcionality obstať aj izolovane ako jeho jediný oprávnený záujem. Avšak skutočnosť, že popri privátnom súkromnom oprávnenom záujme prevádzkovateľa je spracúvaním osobných údajov napĺňaný aj oprávnený záujem tretích strán, komunity, prípadne celej spoločnosti, dáva v balančnom teste oprávnenému záujmu prevádzkovateľa väčšiu váhu.

Oprávneným záujmom je záujem prevádzkovateľa na šírení informácií predovšetkým s cieľom dosiahnuť týmto šírením nasledujúce všeobecné benefity ako sú zvýšenie transparentnosti podnikateľského prostredia, predchádzanie podvodom, eliminácia predovšetkým majetkových škôd spôsobených vstupom do zmluvných vzťahov s nesolventnými osobami, zvýšenie vymožitelnosti vlastných pohľadávok.

5. Splnil si prevádzkovateľ voči dotknutým osobám informačnú povinnosť?

Prevádzkovateľ informoval dotknuté osoby o podmienkach spracúvania ich osobných údajov na webovom sídle aj v tlačenej forme na prístupnom mieste v sídle a prevádzkových priestoroch.

6. Má dotknutá osoba možnosť namietať voči spracúvaniu?

Nariadenie o ochrane údajov priznáva každej dotknutej osobe právo namietať voči spracúvaniu jej osobných údajov a prevádzkovateľ dotknutej osoby o tomto ich práve informoval.

Dotknutá osoba má aj ďalšie práva priznávané nariadením o ochrane údajov, ktoré ale nemôže uplatňovať absolútne. Prevádzkovateľ každú žiadosť posúdi individuálne, pričom pokiaľ by išlo o žiadosť o výmaz, prevádzkovateľ sa odvoláva na čl. 17 ods. 3 písm. a) nariadenie o ochrane údajov, podľa ktorého sa ustanovenia o výmaze neuplatňujú, ak je spracúvanie potrebné na uplatnenie práva na slobodu prejavu a na informácie.

7. Prijal prevádzkovateľ dodatočné bezpečnostné opatrenia v súvislosti so spracúvaním osobných údajov?

Prevádzkovateľ spracúva osobné údaje v automatizovanej i neautomatizovanej podobe. Prevádzkovateľ chráni informačné technológie, prostredníctvom ktorých je možné získať prístup k osobným údajom, ich umiestnením v chránenom priestore, ku ktorému má prístup len vymedzený okruh osôb. Fyzické nosiče osobných údajov (ako USB, pevné disky a pod.) sú bezpečne uložené v uzamykateľných priestoroch.

K osobným údajom majú prístup len osoby na základe poverenia prevádzkovateľa, ktoré sú riadne poučené o svojich právach a povinnostiach v oblasti spracúvania osobných údajov (ďalej len „oprávnené osoby“).

Oprávnené osoby sú zároveň zaviazané povinnosťou mlčanlivosti o osobných údajoch, s ktorými prišli pri výkone svojej činnosti do styku, pričom táto povinnosť trvá aj po ukončení ich pracovného pomeru. Prevádzkovateľ zároveň dbá na to, aby mali oprávnené osoby zabezpečené náležité vzdelávanie v oblasti informačných technológií či problematike týkajúcej sa ochrany osobných údajov.

Oprávnené osoby majú prístup k osobným údajom prostredníctvom informačných technológií, a to po prihlásení sa vlastným prístupovým heslom. Oprávnené osoby nesmú pridelené heslo vyraziť, zverejniť alebo iným spôsobom sprístupniť neoprávneným osobám.

Informačný systém je ošetrený riadením privilegovaných prístupov, ktoré zabezpečuje úpravu rozsahu prístupových práv pre používateľov. Informačné technológie zároveň zaznamenávajú prístupy a aktivity vykonávané v informačnom systéme.

V informačných systémoch sú používané výhradne legálne softvéry, ktoré sú pravidelne automaticky aktualizované. Používatelia informačných technológií nie sú oprávnení na sťahovanie a využívanie nelegálnych či neregistrovaných softvérov. Sieťové zabezpečenie je realizované prostredníctvom aktívnej brány firewall.

Osobné údaje spracúvané prevádzkovateľom sú pravidelne zálohované, pričom prevádzkovateľ bližšie určuje dobu uchovávania záloh a kontrolu dodržiavania stanovených podmienok. Nepotrebné osobné údaje sú bezpečne vymazané z dátových nosičov tak, aby nebolo možné ich reprodukovať.

V prípade porušenia zabezpečenia osobných údajov sú oprávnené osoby poučené o postupe pri oznamovaní porušenia ochrany osobných údajov, a to za účelom včasného prijatia preventívnych alebo nápravných opatrení. Všetky bezpečnostné incidenty bez ohľadu na ich rozsah sú zaznamenávané do evidencie prevádzkovateľa.

Prevádzkovateľ počas vývoja informačných systémov pred spustením ich prevádzky vždy testuje ich bezpečnostné funkcie. Prevádzkovateľ pravidelne monitoruje a preskúmava bezpečnosť poskytovaných služieb zo strany svojich dodávateľov.

Rovnako prevádzkovateľ pravidelne vykonáva kontrolnú činnosť zameranú na dodržiavanie bezpečnostných opatrení oprávnenými osobami.

IV. VYHODNOTENIE TESTU PROPORCIONALITY A ROZHODNUTIE

V rámci testu proporcionality prevádzkovateľ:

- a. Identifikoval svoj oprávnený záujem a oprávnený záujem tretích osôb na spracúvaní osobných údajov takto.
 - Prevádzkovateľ má oprávnený záujem na dosahovaní výsledkov a realizácii práva na slobodný výkon záujmovej činnosti.
 - Tretie osoby majú oprávnený záujem na realizácii práva na informácie za účelom prevencie a ošetrovania právnych a finančných rizík v styku s prevádzkovateľom, predchádzania podvodom, zvyšovania transparentnosti v záujmovej sfére.
- b. Zhodnotil, že spracúvanie osobných údajov na základe oprávneného záujmu je nevyhnutné, lebo sledovaný cieľ by bolo možné inak dosiahnuť len s vynaložením neprimeraného úsilia, ktoré by nijakým spôsobom neposkytlo väčšiu právnu ochranu už zverejneným osobným údajom a naopak, pre prevádzkovateľa by znamenalo nutnosť ukončenia činnosti
- c. a pre tretie osoby stratu výhody užívateľsky komfortných služieb poskytovaných prevádzkovateľom.
- c. Vykonal balančný test, v rámci ktorého posúdil na jednej strane váhu oprávnených záujmov, základných práv a slobôd dotknutých osôb, u ktorých k najväčšiemu zásahu došlo bez aktivity prevádzkovateľa samotným prvým povinným zverejnením ich osobných údajov a na druhej strane váhu oprávneného záujmu prevádzkovateľa a tretích osôb.
- d. Vyhodnotil, že práva a slobody dotknutej osoby neprevažujú nad oprávnenými záujmami prevádzkovateľa a oprávnenými záujmami tretích strán.

ZÁVER

Na základe vyššie uvedeného, v súlade s platnou právnou úpravou a s prihliadnutím na podporné použité právne dokument je teda možné prijať záver, že spracúvanie osobných údajov pri prezentácii a propagácii združenia, ktoré spočíva v kontaktovaní cieľových kategórií osôb, informovaní o produktoch a činnostiach, v prezentácii a propagácii skvalitňovaných produktov a služieb je opodstatnené, primerané, vyvážené a teda aj nevyhnutné na plnenie úloh združenia vyplývajúcich z deklarováných predmetov činností.

Podľa § 13 ods. 1 písm. f) zákona o ochrane osobných údajov - spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na účel oprávnených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany okrem prípadov, keď nad týmito záujmami prevažujú záujmy alebo práva dotknutej osoby vyžadujúce si ochranu osobných údajov.

.....
Odtlačok pečiatky

.....
Dátum, meno a podpis štatutárneho orgánu prevádzkovateľa